

31996L0049

17.9.1996

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 235/25

NÕUKOGU DIREKTIIV 96/49/EÜ,**23. juuli 1996,****ohtlike kaupade raudteevedu käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

vaba liikumist kogu ühenduses hõlbustades kindlustada konkurentsimoонutuste kõrvaldamine ning tagada kooskõla muude ühenduse sätetega;

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 75,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

toimides asutamislepingu artiklis 189c sätestatud korras ⁽³⁾

ning arvestades, et:

- (1) viimastel aastatel on ohtlike ainete raudteevedu oluliselt kasvanud ja see on suurendanud õnnetusjuhtumite esinemise ohtu; seepärast tuleb võtta meetmed, mis tagavad, et sellised vedod toimuvad võimalikult ohututes tingimustes;
- (2) kõik liikmesriigid osalevad rahvusvaheliste raudteevedude konventsioonis (COTIF), mille B liites kehtestatakse ühtsed eeskirjad, mis käsitlevad kaupade rahvusvahelise raudteeveo lepingut (CIM), ja lisa 1 sisaldab ohtlike kaupade rahvusvaheliste raudteevedude korda (RID); kõnealuse konventsiooni reguleerimisala ulatub geograafiliselt väljapoole ühendust;
- (3) kõnealune konventsioon ei hõlma ohtlike kaupade riigisisest raudteevedu; seepärast tuleb tagada, et ühtlustatud ohutuseeskirju kohaldataks ühetaoliselt kogu ühenduses; asjakohaseim viis selle saavutamiseks on viia liikmesriikide õigusaktid vastavusse RIDiga;
- (4) kooskõlas subsidiaarsuspõhimõttega tuleb kõnealused õigusaktid ühtlustada, et tagada riigisiseste ja rahvusvaheliste vedude kõrge ohutustase, kaupade ja teenuste

- (5) käesoleva direktiivi sätete kohaldamine ei piira kohustust, mille ühendus ja selle liikmesriigid on võtnud kooskõlas 1992. aasta juunis Rio de Janeiros toimunud ÜRO keskkonna- ja arengukonverentsil vastuvõetud Agenda 21 peatükis 19 sätestatud eesmärkidega, et püüelda ohtlike ainete liigitussüsteemide edaspidise ühtlustamise poole;
- (6) seni puuduvad konkreetset ühenduse õigusaktid, mis reguleeriksid ohutustingimusi, mille alusel direktiivides 90/219/EMÜ ⁽⁴⁾, 90/220/EMÜ ⁽⁵⁾ ja 90/676/EMÜ ⁽⁶⁾ käsitletud bioloogilisi mõjureid ja geneetilistelt muundatud mikroorganisme transportida;
- (7) käesoleva direktiivi sätted ei piira töötajate ohutust ja keskkonnakaitset käsitlevate muude ühenduse õigusaktide kohaldamist;
- (8) liikmesriikidel peab olema võimalik kohaldada nende territooriumil toimuvate ohtlike kaupade raudteevedude suhtes liikluse erieeskirju;
- (9) ohtlike kaupade raudteevedude osas peaks liikmesriikidele jääma õigus rakendada ajutiselt ÜRO ohtlike kaupade vedude kohta antud soovitusetega kooskõlas olevaid eeskirju niivõrd, kuivõrd RID ei ole veel nende eeskirjadega ühtlustatud, mis peaks hõlbustama ohtlike kaupade ühendvedusid;
- (10) liikmesriikidele peab jääma õigus reguleerida või keelata teatavate ohtlike kaupade riigisisene raudteevedu, ent seda üksnes muudel kui ohutusega seotud põhjustel;

⁽¹⁾ EÜT C 389, 31.12.1994, lk 15 ja muudetud ettepanek esitatud 3. oktoobril 1995 (Euroopa Ühenduste Teatajas veel avaldamata).

⁽²⁾ EÜT C 236, 11.9.1995, lk 36.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 13. juuli 1995. aasta arvamus (EÜT C 249, 25.9.1995, lk 138), nõukogu 8. detsembri 1995. aasta ühine seisukoht (EÜT C 356, 30.12.1995, lk 34) ja Euroopa Parlamendi 16. aprillil 1996. aasta otsus (EÜT C 141, 13.5.1996, lk 51).

⁽⁴⁾ EÜT L 117, 8.5.1990, lk 1. Direktiivi on muudetud komisjoni direktiiviga 94/51/EÜ (EÜT L 297, 18.11.1994, lk 29).

⁽⁵⁾ EÜT L 117, 8.5.1990, lk 15. Direktiivi on muudetud komisjoni direktiiviga 94/15/EÜ (EÜT L 103, 23.4.1994, lk 20).

⁽⁶⁾ EÜT L 374, 31.12.1990, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 95/30/EÜ (EÜT L 155, 6.7.1995, lk 41).

- (11) tuleks arvesse võtta La Manche'i väina tunneli eripära, eelkõige kulgemistee ja pikkuse tõttu kohaldatavaid rangemaid ohutusmeetmeid; samuti tuleks liikmesriikidele ette näha võimalus võtta samalaadsetes olukordades samalaadseid meetmeid; mõnel liikmesriigil peab nende õhutemperatuuri tõttu olema võimalus kohaldada transportimiseks ettenähtud materjalide suhtes rangemaid norme;
- (12) pidades silmas kõnealuses sektoris vajalike investeeringute mahtusid, tuleks ette näha üleminekuaeg, et võimaldada liikmesriikidel säilitada ajutiselt teatavad konkreetsed siseriiklikud sätted, mis käsitlevad ehitusnõudeid või mahutite, tsisternide, pakendite või hädakoodi kasutamist;
- (13) tehnoloogia ja tööstuse uute arengusuundade väljatöötamist ei või takistada; selleks tuleks ette näha ajutised erandid;
- (14) RIDi sätetega lubatakse sõlmida kõnealustest sätetest kõrvalekalduvaid lepinguid; liikmesriikide vahel sõlmitud kahepoolsete lepingute arvukus takistab ohtlike kaupade veo teenuste vaba osutamist; vajalike sätete lisamine käesoleva direktiivi lisasse peaks vajaduse selliste erandite järele kaotama; tuleks ette näha üleminekuaeg, mille jooksul liikmesriigid võivad olemasolevate omavaheliste lepingute kohaldamist jätkata;
- (15) ohtlike kaupade raudteevedu kolmandasse riiki või kolmandast riigist on lubatud tingimusel, et see toimub kooskõlas RIDi nõuetega; vedude puhul nendesse endise Nõukogude Liidu vabariikidesse ja nendest vabariikidest, kes ei ole COTIFi osalisriigid, on liikmesriikidel siiski õigus vastu võtta asjakohased meetmed; liikmesriigid peavad tagama ohutustaseme, mis on võrdne RIDis ettenähtud tasemega;
- (16) käesolevat direktiivi peab olema võimalik kiiresti tehnika arenguga kohandada, võttes eelkõige vastu RIDi raames ettenähtud uued sätted; selleks tuleks moodustada komitee ja kehtestada kord liikmesriikide ja komisjoni vaheliseks tihedaks koostööks kõnealuses komitees,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

Kohaldamisala

Artikkel 1

1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse liikmesriikides või liikmesriikide vahel toimuvate ohtlike kaupade raudteevedude suhtes. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi reguleerimisalast välja jätta selliste ohtlike kaupade vedod, mille puhul kasutatakse transpordivahendeid, mis kuuluvad relvajõududele või relvajõudude vastutusalasse.

2. Käesolev direktiiv ei mõjuta siiski liikmesriikide õigust kehtestada ühenduse õigust arvesse võttes konkreetsed ohutusnõuded ohtlike kaupade riigisisesele või rahvusvahelisele raudteeveole niivõrd, kuivõrd käesoleva direktiivi lisas seda valdkonda ei käsitleta, eelkõige seoses järgmisega:

- rongiliiklus,
- kaubavagunitest rongide koostamine riigisiseses raudteeliikluses,
- veoga seotud lisatoimingute, nagu rongi koostamise ja vagunitest kõrval- või seisuteedele paigutamise eeskirjad,
- personalikoolitus ja veetavaid ohtlikke kaupu käsitleva teabe haldamine,
- erieeskirjad, mis käsitlevad ohtlike kaupade vedu reisirongides.

Artikkel 2

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- *RID* — ohtlike kaupade rahvusvaheliste raudteevedude kord, mis on esitatud rahvusvaheliste raudteevedude konventsiooni (COTIF) B liite I lisas, koos muudatustega,
- *CIM* — kaupade rahvusvahelise raudteeveo lepingut käsitlevad ühtsed eeskirjad, mis on esitatud rahvusvaheliste raudteevedude konventsiooni (COTIF) B liites, koos muudatustega,
- *ohtlikud kaubad* — ained ja tooted, mille raudteevedu on keelatud või on lubatud üksnes teataval käesoleva direktiivi lisas sätestatud tingimustel,
- *vedu* — täielikult või osaliselt liikmesriigi territooriumil toimuv ohtlike kaupade raudteevedu, sealhulgas käesoleva direktiivi lisas käsitletud peale- ja mahalaadimine, ühelt veoliigilt teisele paigutamine ning veo asjaoludest tulenevad peatused, ilma et see piiraks korda, mis on liikmesriikide

õigusaktidega ette nähtud selliste toimingutega seotud vastutuse kohta; määratlus ei hõlma ettevõtte territooriumil toimuvaid vedusid.

Artikkel 3

1. Ohtlike kaupade, mille vedu on lisa sätetega keelatud, raudteed mööda ei veeta, ilma et see piiraks artikli 6 kohaldamist.

2. Kui käesolevas direktiivis ei ole sätestatud teisiti ja ilma et see piiraks raudtee-ettevõtjate turule pääsemist reguleerivate eeskirjade või kaupade raudteeveo suhtes üldiselt kohaldatavate eeskirjade kohaldamist, on ohtlike kaupade raudteevedu lubatud, kui lisa sätestatud eeskirjad on täidetud.

II PEATÜKK

Erandid, piirangud ja vabastused

Artikkel 4

Liikmesriigid võivad säilitada ohtlike kaupade raudteevedu käsitlevad siseriikliku õiguse sätteid, mis on kooskõlas ÜRO ohtlike kaupade veo soovitusetega, nende territooriumil toimuvate siseriiklike raudteevedude suhtes seni, kuni käesoleva direktiivi lisa on kõnealuste soovitude arvessevõtmiseks muudetud. Sel juhul teatab asjaomane liikmesriik sellest komisjonile.

Artikkel 5

1. Ilma et see piiraks teiste ühenduse sätete kohaldamist, jääb liikmesriikidele õigus reguleerida või keelata oma territooriumil teatavate ohtlike kaupade vedu, ent seda üksnes muudel kui veoohutusega seotud põhjustel, eelkõige seoses riigi julgeoleku või keskkonnakaitsega.

2. a) Prantsusmaa ja Ühendkuningriik võivad La Manche'i väina tunneli kaudu toimuvate vedude suhtes kohaldada lisa ettenähtutest rangemaid sätteid. Nendest sätetest teatatakse komisjonile, kes teavitab omakorda teisi liikmesriike.

b) Kui liikmesriik leiab, et vedude suhtes, mis toimuvad tema territooriumil tunnelite kaudu, mille omadused on samasugused kui La Manche'i väina tunnelil, tuleks kohaldada rangemaid sätteid, teatab ta sellest komisjonile. Komisjon otsustab artiklis 9 sätestatud korras, kas

asjaomase tunneli omadused on samasugused. Liikmesriigi vastuvõetud sätetest teatatakse komisjonile, kes teavitab sellest teisi liikmesriike.

c) Liikmesriigid, kus õhutemperatuur on pidevalt alla -20°C , võivad kehtestada rangemad kasutustemperatuuri standardid sellistele materjalidele, mis on ette nähtud nende territooriumil toimuvale ohtlike kaupade riigisisel raudteeveol kasutamiseks, kuni asjaomaste kliimavõõrte asjakohaseid standardtemperatuure käsitlevad sätteid lisale lisatakse.

3. Kui liikmesriik leiab, et kohaldatavad ohutussätted ei ole õnnetusjuhtumi või vahejuhtumi korral piisavad vedudega kaasnevate ohtude piiramiseks, ja kui on tarvis kiiresti tegutseda, teatab liikmesriik komisjonile kavandamisjärgus meetmetest, mida ta võtta kavatseb. Komisjon otsustab artiklis 9 sätestatud korras, kas selliste meetmete rakendamist tuleks lubada, ja määrab nende kestuse.

4. Liikmesriigid võivad säilitada kõik 31. detsembril 1996 kohaldatavad siseriiklikud sätteid, mis käsitlevad dioksiini või furaane sisaldavate ainete vedu ja pakendamist.

Artikkel 6

1. Liikmesriigid võivad lubada oma territooriumil kooskõlas mere- või õhutranspordi rahvusvaheliste nõuetega liigitatud, pakendatud ja märgistatud ohtlike kaupade raudteevedu, kui vedu hõlmab ka mere- või õhureisi.

Kui riigisisese või rahvusvahelise reisiga kaasneb merevedu, võib liikmesriik kohaldada lisa sätteid täiendavaid sätteid, et võtta arvesse merevedusid, sealhulgas parvlaevaliiklust reguleerivaid rahvusvahelisi eeskirju.

2. Neid lisa sätteid, mis käsitlevad vedodokumentide vormi ja keelte kasutamist märgistuses või nõutavates dokumentides, ei kohaldata üksnes ühe liikmesriigi territooriumil toimuvate vedude suhtes. Liikmesriigid võivad lubada nende territooriumil toimuvate vedude puhul muude kui lisa sätestatud dokumentide ja keelte kasutamist.

3. Liikmesriigid võivad oma territooriumil lubada selliste enne 1. jaanuari 1997 ehitatud raudteevagunite kasutamist, mis käesolevale direktiivile ei vasta, kuid mis on ehitatud 31. detsembril 1996 kehtinud siseriiklike sätete kohaselt ja vastavad nõutavale ohutustasemele.

4. Liikmesriigid võivad säilitada need 31. detsembril 1996 kehtinud käesoleva direktiivi lisa sätetest erinevad siseriiklikud sätted, mis käsitlevad lisa klassis 2 määratletud uute mahutite ja uute tsisternide ehitust, kasutust ja veotingimusi, kuni lisa sätetega võrdselt siduvad viited mahutite ja tsisternide ehituse ja kasutuse standarditele lisale lisatakse, kuid igal juhul mitte kauem kui 31. detsembrini 1998. Enne 1. jaanuari 1999 ehitatud mahuteid ja tsisterne, mis vastavad nõutavale ohutustasemele, võib kasutada algsete tingimuste kohaselt.

5. Liikmesriigid võivad säilitada muud kui lisa ettenähtud siseriiklikud sätted, mis käsitlevad nende territooriumil toimuvate veeldatud gaaside või veeldatud gaasisegude veo standardtemperatuuri, kuni asjaomaste kliimavõõtmete standardtemperatuuridega seotud sätted lülitatakse Euroopa standarditesse ja viited nendele standarditele lisatakse lisale.

6. Liikmesriigid võivad enne 1. jaanuari 1997 lubada oma territooriumil toimuvatel vedudel kasutada pakendeid, mis on valmistatud, kuid mitte sertifitseeritud kooskõlas RIDiga, kui sellisel pakendil on kirjas valmistamiskuupäev ning see läbib vajaduse korral 31. detsembril 1996 kehtinud siseriiklike õigusaktidega ettenähtud testid ja kui sellised pakendid vastavad asjakohasele ohutustasemele (sealhulgas vajaduse korral testimine ja kontroll) kooskõlas järgmise süsteemiga: keskmise suurusega metallist mahtlastikonteinereid ja metalltrumleid, mille mahutavus on üle 50 liitri, võib kasutada kuni 15 aastat pärast nende valmistamiskuupäeva; muid metallpakendeid ja kõiki plastpakendeid võib kasutada kuni viis aastat pärast nende valmistamiskuupäeva, kuid mitte kauem kui 31. detsembrini 1998.

7. Liikmesriigid võivad lubada kuni 31. detsembrini 1998 oma territooriumil teatavate enne 1. jaanuari 1997 pakendatud ohtlike kaupade vedu tingimusel, et kaubad on liigitatud, pakendatud ja märgistatud kooskõlas enne 1. jaanuari 1997 kehtinud siseriiklikes sätetes ettenähtud nõuetega.

8. Liikmesriigid võivad nende territooriumil toimuvate siseriiklike raudteevedude puhul säilitada 31. detsembril 1996 kehtinud siseriikliku õiguse sätted, mis käsitlevad hädakoodi kasutamist lisa sätestatud ohu identifitseerimisnumbri asemel.

9. Liikmesriigid võivad pärast komisjoniga konsulteerimist säilitada lisa ettenähtutest vähem ranged sätted nende territooriumil üksnes väikestes kogustes toimuvate teatavate ohtlike kaupade raudteevedude puhul, välja arvatud keskmise või kõrge radioaktiivsustasemega ained.

10. Liikmesriigid võivad anda loa nende territooriumil toimuvatele ohtlike kaupadega seotud *ad hoc* vedudele või vedu-

dele, mis on kas lisaga keelatud või mis toimuvad lisa sätestatud teistsugustel tingimustel.

11. Võttes arvesse ühenduse õigusakte, ei piira käesolev direktiiv liikmesriikide õigust lubada pärast komisjoniga konsulteerimist oma territooriumil täpselt kindlaksmääratud marsruutidel ohtlike kaupade regulaarvedusid, mis moodustavad osa teatavast tööstusprotsessist, kuid mis on kas lisa sätetega keelatud või mis toimuvad lisa sätestatud erinevatel tingimustel, kui sellised vedod on kohalikud ja nende selgeid täpsustatud tingimusi kontrollitakse rangelt.

12. Tingimusel, et turvalisus ei ole ohus, võivad liikmesriigid lubada lisast ajutisi erandeid, et teha oma territooriumil uurin-
guid, mis on vajalikud enne kõnealuse lisa muutmist selle kohandamiseks tehnoloogia ja tööstuse arenguga. Sellest teatakse komisjonile, kes teavitab omakorda teisi liikmesriike.

Ajutised erandid, mis on liikmesriikide pädevate asutuste vahel lisa alusel kokku lepitud, tehakse mitmepoolse lepinguna, mille lepingu algatanud asutus esitab kõikide liikmesriikide pädevatele asutustele. Sellest teavitatakse komisjoni.

Ühegi esimeses ja teises lõigus nimetatud erandi kohaldamisel ei või kedagi diskrimineerida saatja, vedaja või saaja kodakondsuse või asukoha järgi; erandid võivad kehtida kuni viis aastat ja neid ei saa uuendada.

13. Liikmesriigid võivad hiljemalt 31. detsembrini 1998 kohaldada muude liikmesriikidega sõlmitud olemasolevaid lepinguid, ilma kedagi saatja, vedaja või saaja kodakondsuse või asukoha järgi diskrimineerimata. Edasised erandid peavad olema kooskõlas lõikega 12.

14. Kooskõlas ühenduse õigusaktidega ei mõjuta käesolev direktiiv liikmesriikide õigust lubada pärast komisjoniga konsulteerimist ohtlike kaupade vedusid käesoleva direktiivi lisa sätestatud vähem rangetel tingimustel kohalike vedude puhul, mis toimuvad lühimarsruutidel sadamate, lennujaamade või tööstusalade territooriumil.

Artikkel 7

1. Kui turulepääsu käsitlevate siseriiklike või ühenduse sätetega ei ole ette nähtud teisiti, lubatakse ohtlike kaupade raudteevedusid ühenduse territooriumi ja kolmandate riikide vahel juhul, kui kõnealused vedod on kooskõlas RIDi nõuetega.

2. Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriigi õigust võtta pärast komisjoni teavitamist oma territooriumi suhtes vastu määrusi, mis käsitlevad ohtlike kaupade raudteevedu nendest endise Nõukogude Liidu vabariikidest ja nendesse vabariikidesse, kes ei ole COTIFI osalisriigid. Kõnealuseid määrusi kohaldatakse üksnes selliste ohtlike kaupade raudteevedude suhtes (pakitult, lahtiselt või mahutites), mille puhul kasutatakse raudteevaguneid, mis on saanud loa riigis, kes ei ole COTIFI osalisriik. Asjaomane liikmesriik tagab asjakohaste meetmete ja kohustustega ohutustaseme, mis on võrdne RIDis ettenähtud tasemega. Teatavate liikmesriikide puhul kohaldatakse käesoleva lõike sätteid üksnes paakvagunite suhtes.

III PEATÜKK

Lõppsätted

Artikkel 8

Muudatused, mis on vajalikud lisa kohandamiseks teaduse ja tehnika arenguga käesolevas direktiivis käsitletud valdkondades, et võtta eelkõige arvesse RIDisse tehtud muudatusi, võetakse vastu artiklis 9 sätestatud korras.

Artikkel 9

1. Komisjoni abistab direktiivi 94/55/EÜ ⁽¹⁾ artikliga 9 moodustatud ohtlike kaupade veo komitee, edaspidi "komitee", mis koosneb liikmesriikide esindajatest ja mida juhatab komisjoni esindaja.

2. Võetavate meetmete eelnõu esitab komiteele komisjoni esindaja. Tähtaja jooksul, mille määrab eesistuja lähtuvalt küsimuse kiireloomulisusest, esitab komitee eelnõu kohta oma arvamuse. Arvamus esitatakse sellise häälteenamusega, nagu on sätestatud asutamislepingu artikli 148 lõikes 2 nõukogu otsuste vastuvõtmiseks komisjoni ettepaneku põhjal. Liikmesriikide esindajate hääli komitees arvestatakse nimetatud artiklis sätestatud viisil. Eesistuja ei hääleta.

3. a) Kui kavandatavad meetmed on komitee arvamusega kooskõlas, võtab komisjon need vastu.
- b) Kui kavandatavad meetmed ei ole komitee arvamusega kooskõlas või kui komitee ei esita oma arvamust, esitab komisjon võetavate meetmete kohta viivitamata ettepaneku nõukogule. Nõukogu teeb otsuse kvalifitseeritud häälteenamusega.

Kui nõukogu ei ole otsust teinud kolme kuu jooksul alates nõukogu poole pöördumisest, võtab komisjon ettepandud meetmed vastu.

Artikkel 10

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid enne 1. jaanuari 1997. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendes meetmetesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide tekstid.

Artikkel 11

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 12

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 23. juuli 1996

Nõukogu nimel

eesistuja

I. YATES

⁽¹⁾ EÜT L 319, 12.12.1994, lk 7.

LISA

Alates 1. jaanuarist 1995 kehtib ohtlike kaupade rahvusvaheliste raudteevedude kord (RID), kusjuures mõisted “osalisriik” ja “riigid või raudteed” asendatakse mõistega “liikmesriik”

NB: Konsolideeritud tekst kõigis ühenduse ametlikes keeltes avaldatakse niipea, kui see saab kõigis keeltes valmis.

*

*

*

Vt komisjoni direktiiv 2003/29/EÜ, EÜT L 90, 8.4.2003, lk 47.
